

Kunst bij Mensen Thuis, een impressie

De kunstbezoekjes omvatten een kennismakingsgesprek gevolgd door drie bezoekjes van een uur. Aan de hand van beeldende opdrachten, of een bepaald materiaal of werkwijze dat men al eens had willen uitproberen, begeleidde ik de ander in hun creatieve proces.

En het meest bijzondere zit hem al in de titel: bij mensen thuis. Je werkt één op één, in iemands eigen, privé leefomgeving. Niet als bewuste keuze, maar omdat het niet anders kan. Want die ander kan de deur niet meer uit om ergens op locatie deel te nemen aan een leuke kunst- of cultuuractiviteit. Bij mensen thuis, waarbij de ander gastvrouw is, en jij de gast. Het voordeel is dat je in een woonsituatie snel een eerste indruk krijgt van de deelnemer: waar ben je? Wat hangt er aan de muur? Wat staat er in een boekenkast?

Maar het is niet jouw plek: je bent afhankelijk van de ruimte die tot je beschikking staat (een te kleine keukentafel?) of de wijze waarop de ander haar rol als gastvrouw wil oppakken (tijd voor koffie, *social talk*), terwijl je zelf misschien snel aan het werk wil, want er staan maar enkele bezoekjes gepland.

En behalve het maken van werk, maakten de kunstbezoekjes iets los bij mensen. Ouderen merken dat ze nog in staat zijn om te leren. Het maken van kunst cq. het bezig zijn met creatieve ontwikkeling trekt hen even uit de sleur van het dagelijks bestaan, van nare levensvraagstukken. Want kijkend naar de mensen die ik heb bezocht, zit er achter elke persoon ook een sociaal verhaal: Maar zeg niet tegen ouderen dat ze eenzaam zijn. Ouderen willen niet zielig zijn. De nadruk van de kunstbezoekjes lag op iets zonnigs. Mensen wilden iets ontdekken. Nieuwe prikkels, een gretigheid om iets nieuws te leren.

Ik zag mensen die hun veerkracht leken te hervinden. Door het bieden van nieuwe, andere prikkels merkte ik dat hun blik op de eigen wereld ook veranderde, ruimer werd.

De geleverde inspanning werd beloond. Niet alleen met een 'af' eindresultaat, maar met een gevoel van zelfwaardering, van trots dat ze weer iets nieuws hadden geprobeerd; iets nieuws hadden geleerd. Ze werden weer blij.

Ik hoorde hen praten over nieuwe verbindingen: gesprekken met kinderen, kleinkinderen of vrienden kregen een andere inhoud. Men had weer wat nieuws te vertellen, men 'deed weer mee'. Een deelnemer die naar een vriendin *appt* dat ze iets heeft geschilderd; een ander dat ze zich nu bijna 'net zo knap' voelt als haar zuster die zó mooi kan tekenen; een derde die van haar dochter en kleinkind oude verfspulletjes heeft gekregen en daarbij nieuwe gespreksonderwerpen.

En daarmee zag ik ook dat het gevoel van welbevinden toenam en daarmee ook de kwaliteit van hun leven.

Voor mij is het project Kunst bij Mensen Thuis een schitterend voorbeeld om mensen - ook als ze vanwege kwetsbaarheid en/of lichamelijke beperkingen de deur niet meer uitkunnen een heel belangrijk en waardevol project om volwaardig te kunnen blijven deelnemen aan deze maatschappij.

"Ik wilde eigenlijk altijd al wel iets met portretschilderen en ik heb nu het gevoel over een drempel te zijn. Trots dat ik het toch een keer gedaan heb. Voel me gestimuleerd dit meer te doen".